

**LIETUVOS RESPUBLIKOS GINKLŲ IR ŠAUDMENŲ KONTROLĖS ĮSTATYMO
NR. IX-705 1, 2, 7, 19, 20, 21, 22, 23, 25 IR 26 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS GYNYBOS IR SAUGUMO PRAMONĖS
ĮSTATYMO NR. XIV-2647 3 IR 5 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų įstatymų projektų tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 1, 2, 7, 19, 20, 21, 22, 23, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos gynybos ir saugumo pramonės įstatymo Nr. XIV-2647 3 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – GSPI projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai) parengimo priežastys:

Įstatymų projektai yra parengti siekiant įgyvendinti Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. XV-54 „Dėl Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 66 punktą („užtikrinsime tinkamas sąlygas gynybos pramonės plėtrai – aktyviai kursime sąlygas stiprinti šios pramonės šakos savarankiškumą ir plėtoti inovacijas“) bei tobulinti teisinį reguliavimą, susijusį su ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvarta (toliau – ginklų apyvarta).

Įstatymų projektų tikslai:

- prisidėti prie Lietuvos gynybos ir saugumo pramonės plėtros skatinimo ir galimybių apsirūpinti reikiama ginkluote spartinimo;
- suderinti Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo (toliau – keičiamas įstatymas) ir Lietuvos Respublikos strateginių prekių kontrolės įstatymo nuostatas;
- aiškiau reglamentuoti nustatytus reikalavimus ūkio subjektams, siekiantiems vykdyti ar vykdančiams veiklą, susijusią su ginklų apyvarta.

Įstatymų projektų uždaviniai:

- mažinti administracinę naštą ūkio subjektams;
- aiškiau reglamentuoti, koks darbas yra laikomas tiesiogiai susijęs su licencijuojama veikla;
- nustatyti papildomą kriterijų, pagal kurį diferencijuojami reikalavimai patalpoms, kuriose vykdoma ar ketinama vykdyti licencijuojamą veiklą;
- nustatyti, kada Europos fizinis ar Europos juridinis asmuo, kuris užsiima gynybai skirtų produktų kūrimo veikla, turėtų gauti ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų ar jų dalių gamybos licenciją arba kreiptis į ekspertų komisiją, nurodytą keičiamo įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje (toliau – ekspertų komisija);
- aiškiau reglamentuoti ekspertų komisijos veiklos teisinius pagrindus – nustatyti ekspertų komisijos sprendimų priėmimo terminą, sprendimų priėmimą vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka;
- patikslinti keičiamo įstatymo nuostatas, reglamentuojančias A kategorijos ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių vežimą Europos Sąjungoje, suderinant su Strateginių prekių kontrolės įstatymo nuostatomis.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešojo saugumo politikos grupės (vadovas Darius Domarkas, tel. (0 5) 271 8881, el. p. darius.domarkas@vrm.lt) patarėjas Dainius Cicėnas (tel. (0 5) 271 8521, el. p. dainius.cicenas@vrm.lt) ir patarėja Jurgita Žilinskaitė (tel. (0 5) 271 8322, el. p. jurgita.zilinskaite@vrm.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai?

3.1. Keičiamas įstatymas įgyvendina Europos Parlamento ir Tarybos 2021 m. kovo 24 d. direktyvą (ES) 2021/555 dėl ginklų įsigijimo ir laikymo kontrolės (toliau – Direktyva). Direktyva Europos Sąjungos valstybėms narėms nustato minimalų reikalavimą, t. y. kontroliuoti ginklų, šaudmenų ir jų **pagrindinių** dalių apyvartą. Taigi Direktyva nereikalauja kontroliuoti ginklų ir šaudmenų *nepagrindinių* dalių apyvartos. Keičiamo įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad šio įstatymo tikslas yra reglamentuoti ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų *dalių* apyvartą siekiant užtikrinti žmogaus, visuomenės ir valstybės saugumą. Kadangi keičiamo įstatymo nuostatose nėra išskiriamos ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų pagrindinės ir nepagrindinės dalys (išskyrus 2 straipsnio 66 dalį, kurioje išvardijamos šaunamojo ginklo pagrindinės dalys), nepateikiamas jų aiškus atribojimas, ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų nepagrindinėms dalims taikomos tokios pačios ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvartos kontrolės taisyklės ir reikalavimai kaip ir ginklams, ginklų priedėliams, šaudmenims bei jų *pagrindinėms* dalims. Taigi Lietuvos Respublika, atsižvelgdama į Direktyvos 3 straipsnį, yra nustačiusi griežtesnius reikalavimus nei Direktyvoje numatyti minimalūs reikalavimai ginklų, šaudmenų ir pagrindinių jų dalių apyvartos kontrolei.

3.2. Keičiamo įstatymo 7 straipsnio 5 dalies 2 punkte numatyta, kad ekspertų komisija vertina naujai rinkoje atsiradusius daiktus ar įrenginius ir sprendžia dėl jų pripažinimo ginklais, ginklų priedėliais, šaudmenimis, jų dalimis bei priskyrimo atitinkamai ginklų kategorijai. Tačiau tam tikru ginklų kūrimo, kaip sudėtinės ginklų gamybos proceso dalies, metu vystomam produktui tobulinti ir toliau testuoti yra panaudojamos *tikros* ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų dalys, taip sukuriant ginklo, ginklo priedėlio, šaudmens *prototipą*, kuris, nors ir vienetinis, bet jau atitinka ginklo sąvoką, t. y. sukonstruotas ir pritaikytas taikiniams naikinti, žaloti ar kitaip jiems paveikti. Todėl būtina, kad ekspertų komisija vertintų gaminamus produktus dėl jų priskyrimo ginklams, ginklų priedėliams, šaudmenims, jų dalims dar prototipų gamybos stadijoje, o ne tik juos pateikus į rinką. Be to, keičiamas įstatymas nenustato ekspertų komisijos darbo organizavimo ir sprendimų priėmimo procedūrų (tvarkos ir terminų) tvarkos.

3.3. Keičiamo įstatymo 20 straipsnyje numatytas ribojimas, kada juridinio asmens, kitos organizacijos arba jos padalinio, kurie verčiasi licencijuojama veikla, darbuotojas negali dirbti tiesiogiai su licencijuojama veikla susijusio darbo, tačiau nenurodoma, kokia veikla, pareigos laikytinos tiesiogiai susijusiomis su licencijuojama veikla. Taip pat pagal galiojančią teisinę reguliavimą nėra reglamentuota, kas nustato, kokie darbuotojai yra laikomi dirbančiais tiesiogiai su licencijuojama veikla susijusį darbą. Ūkio subjektų vykdoma veikla yra labai skirtinga, kaip ir skirtingas ūkio subjektų verslo ir darbo organizavimas bei darbų paskirstymas, todėl valstybės institucijos, vykdydamos licencijuojamos veiklos priežiūrą, negali žinoti, kurios ūkio subjektų darbuotojų pareigybės yra priskirtinos darbuotojų, dirbančių tiesiogiai su licencijuojama veikla susijusį darbą, pareigybėms. Be to, jei darbuotojų, dirbančių tiesiogiai su licencijuojama veikla susijusį darbą, pareigybių sąrašą reiktų kiekvieną kartą derinti su policija, ilgėtų licencijų išdavimo terminai. Todėl tikslinga leisti licencijos ir rašytinio sutikimo turėtojams patiems savarankiškai

nuspręsti, kurias pareigas užimsiantys darbuotojai yra laikomi dirbančiais tiesiogiai su licencijuojama veikla susijusį darbą, kadangi patys ūkio subjektai geriausiai žino savo verslo ir darbo organizavimo, darbų paskirstymo ypatumus ir specifiką. Analogišką teisinį reguliavimą tikslinga nustatyti ir tarpininkų darbuotojų, dirbančių tiesiogiai su ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvarta susijusį darbą, atžvilgiu, nes neaišku, kokie darbuotojai yra laikomi dirbančiais tiesiogiai su ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvarta susijusį darbą ir kas nustato šiuos darbuotojus.

3.4. Kai siekiama gauti leidimą laikyti ginklus, vienas iš reikalavimų, kurį turi įgyvendinti licencijos ar rašytinio sutikimo turėtojas, yra patalpų, kuriose bus vykdoma licencijuojama veikla, įrengimas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus reikalavimus, kurie turi būti diferencijuoti atsižvelgiant į atitinkamą ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų *kategoriją* bei *vykdomos veiklos pobūdį*. Atsižvelgiant į tai, kad, pvz., ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių gamyba apima procesą nuo produkto vystymo pradžios (ginklo kūrimas kaip mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veikla) iki masinės gamybos ir kad tam tikrame etape vystomas produktas dar nėra laikytinas ginklu, ginklo priedėliu ar šaudmeniu, arba jei ir pagal kokybinius požymius, fizinius ar techninius parametrus jau laikytinas ginklu, ginklo priedėliu ar šaudmeniu, bet pagaminami tik vienetiniai šių produktų egzemplioriai, tikslinga atsižvelgti į šias aplinkybes ir nustatyti papildomą kriterijų, pagal kurį taip pat būtų diferencijuojami reikalavimai patalpoms, kuriose vykdoma ar ketinama verstis licencijuojama veikla.

3.5. Keičiamo įstatymo 21 straipsnio 2 dalies 8 punkte ir 25 straipsnio 10 dalies 7 punkte numatyta viena iš licencijos ar rašytinio sutikimo turėtojo, tarpininko pareigų prieš priimant į darbą darbuotoją, kurio darbas bus tiesiogiai susijęs su licencijuojama veikla arba su ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvarta, pateikti policijos įstaigai šio asmens duomenis ir jo *sveikatos patikrinimo išvadą*, patvirtinančią, kad jis neserga ligomis ar neturi fizinių trūkumų, dėl kurių asmuo negali įsigyti ar turėti ginklo. Atsižvelgiant į tai, kad policijos įstaiga šią išvadą gauna tiesiogiai per Elektroninę sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinę sistemą, kai tik asmuo atlieka sveikatos patikrinimą, licencijos ar rašytinio sutikimo turėtojas, tarpininkas neturėtų sveikatos patikrinimo išvadų pateikinti policijos įstaigoms, o turėtų informuoti asmenį, kad viena iš sąlygų norint dirbti darbą, tiesiogiai susijusį su licencijuojama veikla arba su ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvarta, yra gauti sveikatos patikrinimo išvadą, patvirtinančią, kad jis neserga ligomis ar neturi fizinių trūkumų, dėl kurių asmuo negali įsigyti ar turėti ginklo.

3.6. Pagal keičiamo įstatymo 23 straipsnio 3 dalį Europos fiziniai ir Europos juridiniai asmenys, kurie verčiasi ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių gamyba, importu ar ginklų taisymu, ginklų ir šaudmenų perdirbimu, A kategorijos ginklus, ginklų priedėlius, šaudmenis, jų dalis *importuoja, eksportuoja* Strateginių prekių kontrolės įstatymo nustatyta tvarka. Tačiau nėra aiškaus atskyrimo, pagal kurio įstatymo reguliavimą turėtų būti vykdomas A kategorijos ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių vežimas iš Lietuvos Respublikos į kitą Europos Sąjungos valstybę narę.

3.7. Pagal keičiamo įstatymo nuostatas nėra aiškiai reglamentuojama, kada Europos fiziniai ar Europos juridiniai asmenys, kurie vykdo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklą pagal Lietuvos Respublikos gynybos ir saugumo pramonės įstatymo 3 straipsnį, turi gauti ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių gamybos licenciją, taip pat kada turi pareigą kreiptis į ekspertų komisiją, kad ši nustatytų, ar jų kuriamas daiktas, produktas ar jų dalys būtų laikomi ginklu, ginklo priedėliu, šaudmenimi, jų dalimis. Pagal keičiamo įstatymo nuostatas veiklai su ginklais, ginklų priedėliais, šaudmenimis, jų dalimis yra būtina licencija ar atitinkami leidimai. Tokios licencijos ar leidimų neturėjimas yra laikomas neteisėtu disponavimu ginklais ir užtraukia baudžiamąją atsakomybę. Todėl

svarbu aiškiai nustatyti, kada ūkio subjektai turi pareigą kreiptis dėl licencijos vertis ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių gamyba gavimo ir kada privalo kreiptis į ekspertų komisiją dėl savo kuriamo daikto, produkto ar jų dalių statuso nustatymo ir patvirtinimo.

3.8. Pagal Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo 3 straipsnį numatomas atskiras mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklos, susijusios su ginklų, ginklų priedėlių ir šaudmenų, jų dalių kūrimu, teisinis reguliavimas pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus reikalavimus, kai šioje veikloje nėra naudojamos tikrų ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų dalys, nediferencijuojant jų į pagrindines ar nepagrindines. Šio teisinio reguliavimo tikslas – kad Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo pagrindu nebūtų reguliuojamas keičiamo įstatymo dalykas – ginklai ir jų dalys. Atsižvelgiant į šio aiškinamojo rašto 3.1 papunktyje išdėstytas aplinkybes, tikslinga patikslinti ir Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo 5 straipsnio 4 dalies 1 punktą.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama?

4.1. *Atsisakoma ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų nepagrindinių dalių apyvartos reguliavimo ir kontrolės.*

Pritarus Įstatymo projektui, ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų nepagrindinių dalių apyvarta nebebus kontroliuojama keičiamo įstatymo kontekste, dėl to siūloma tikslinti 2 straipsnyje nustatytas sąvokas, kiek tai susiję su ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų pagrindinėmis dalimis. Pažymėtina, kad jei konkreti nepagrindinė ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų dalis yra, pvz., dvejopo naudojimo prekė, jos eksporto, importo, tranzito kontrolė bus vykdoma Strateginių prekių kontrolės įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių strateginių ar dvejopo naudojimo prekių kontrolę, nustatyta tvarka. Atskiriant ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų pagrindines dalis, kurių apyvartos kontrolė privalo išlikti, nuo ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų nepagrindinių dalių, esminis vaidmuo teks jau dabar veikiančiai ekspertų komisijai (ji sudaroma krašto apsaugos ministro ir vidaus reikalų ministro įsakymu), kurios pagrindinė užduotis yra daiktų ir įrenginių modelių priskyrimas ginklams, ginklų priedėliams, šaudmenims, jų dalims ir konkrečiai jų kategorijai. Pagal keičiamo įstatymo 7 straipsnio 5 dalies 2 punkto nuostatas ekspertų komisija daiktus ir įrenginius pripažintų ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų pagrindinėmis dalimis. Atitinkamai siūloma tikslinti ekspertų komisijos funkciją, numatytą keičiamo įstatymo 7 straipsnio 5 dalies 2 punkte, apimant sprendimus ne tik dėl rinkoje pateiktų, bet ir dėl *kuriamų* daiktų, įrenginių priskyrimo ginklams, ginklų priedėliams, šaudmenims, jų pagrindinėms dalims bei jų kategorijai, kadangi kūrimo proceso metu nuo tam tikro momento yra sukonstruojami ginklo prototipai, kurie jau turėtų būti kontroliuojami pagal keičiamo įstatymo teisinį reguliavimą, taip siekiant valdyti šių ginklų nukreipimo iš teisėtos apyvartos į neteisėtą apyvartą rizikas. Taip pat keičiamo įstatymo 1 straipsnio 4 dalis papildoma nuostata dėl ekspertų komisijos darbo organizavimo ir sprendimų priėmimo tvarkos nustatymo Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos teisės aktu.

4.2. ***Tikslinami reikalavimai patalpoms, kuriose bus vykdoma arba vykdoma licencijuojama veikla.*** Keičiamo įstatymo 21 straipsnio 2 dalies 7 punkte siūloma nustatyti, kad reikalavimai patalpoms, kuriose bus vykdoma ar vykdoma licencijuojama veikla, būtų diferencijuojami ne tik pagal ginklo, ginklo priedėlio, šaudmens, jų pagrindinių dalių kategoriją, veiklos pobūdį (gamyba, prekyba ir pan.), bet ir veiklos etapą (kūrimo etapai, pvz., projektavimas, testavimas ir pan.). Taip būtų sudarytos prielaidos licencijuojamą veiklą tam tikrame etape vykdyti patalpose, kurioms būtų

taikomi kiti nei standartiniai, Vyriausybės įgaliotos institucijos (šiuo atveju Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos) nustatyti reikalavimai.

4.3. *Nustatoma, koks darbas yra laikomas tiesiogiai susijusiu su licencijuojama veikla.*

Keičiamo įstatymo 19 straipsnyje siūloma nustatyti, kad darbuotoju, tiesiogiai susijusiu su licencijuojama veikla, bus laikomas tas darbuotojas, kuris turės galimybę turėti Europos fizinio ar Europos juridinio asmens ginklus, ginklų priedėlius, šaudmenis, jų dalis. Pagal keičiamo įstatymo 2 straipsnio 17 dalį ginklo ir (ar) šaudmenų turėjimu laikomas ginklo ir (ar) šaudmenų laikymas, nešiojimas, saugojimas, naudojimas. Šiuo aspektu tikslinamos ir keičiamo įstatymo 20 ir 21 straipsnių nuostatos siekiant suvienodinti tiesiogiai su licencijuojama veikla susijusio darbo sąvokos vartojimą. Taip pat siekiant palengvinti darbuotojų priėmimą į darbą siūloma nustatyti, kad pats licencijos ir rašytinio sutikimo turėtojas nustatytų, kurie darbuotojai dirba su licencijuojama veikla tiesiogiai susijusį darbą. Tokiu atveju priimamiems į darbą asmenims, kurie nėra tiesiogiai susiję su licencijuojama veikla, nebūtų taikomas reikalavimas gauti sveikatos patikrinimo išvadą, patvirtinančią, kad jie neserga ligomis ar neturi fizinių trūkumų, dėl kurių negali įsigyti ar turėti ginklo. Analogiškai tikslinamos ir keičiamo įstatymo 25 straipsnio susijusios nuostatos.

4.4. *Panaikinama ūkio subjektų pareiga teikti būsimų darbuotojų sveikatos patikrinimo išvadas policijos įstaigoms.*

Keičiamo įstatymo 21 straipsnio 2 dalies 8 punkte ir 25 straipsnio 10 dalies 7 punkte siūloma nustatyti, kad licencijos ir rašytinio sutikimo turėtojo, tarpininko pareiga yra ne pateikti policijos įstaigai būsimo darbuotojo sveikatos patikrinimo išvadą, o užtikrinti, kad pats darbuotojas atliktų reikalingą sveikatos patikrą, t. y. informuoti darbuotoją apie jo pareigą gauti sveikatos patikrinimo išvadą, patvirtinančią, kad jis neserga ligomis ar neturi fizinių trūkumų, dėl kurių negali įsigyti ar turėti ginklo; šią išvadą policijos įstaiga gautų per Elektroninę sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinę sistemą. Pažymėtina, kad jei licencijos ir rašytinio sutikimo turėtojas visgi priimtų asmenį, nepasitikrinusį sveikatos arba kuriam taikoma keičiamo įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostata, dirbti su licencijuojama veikla tiesiogiai susijusį darbą, jis prisiimtų riziką, jei licencijuojamos veiklos priežiūrą vykdančiai įstaiga patikrinus paaiškėtų, kad šis asmuo dėl sveikatos būklės negali eiti atitinkamų pareigų dėl keičiamo įstatymo 20 straipsnyje nustatyto apribojimo. Pažymėtina, kad, sudarius įstatymams prieštaraujančią darbo sutartį, kiltų Lietuvos Respublikos darbo kodekso 60 straipsnio 1 dalies 7 punkte nustatytos su darbo sutarties nutraukimu susijusios pasekmės.

4.5. *A kategorijos ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų pagrindinių dalių siuntimo vykdymas Strateginių prekių kontrolės įstatymo nustatyta tvarka.*

Pritarus Įstatymo projektui, bus aiškiai reglamentuota, kad A kategorijos ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų pagrindinių dalių siuntimas iš Lietuvos Respublikos į Europos Sąjungos valstybes narės vyksta vadovaujantis Strateginių prekių kontrolės įstatymo nustatyta tvarka. Įstatymo projektu nebus keičiamas aptariamas teisinis reguliavimas, o siekiama aiškiau išdėstyti 23 straipsnio 3 dalyje nustatytą teisinį reguliavimą, kadangi galiojančio Strateginių prekių kontrolės įstatymo 7 straipsnyje jau yra nustatytas karinės įrangos (įskaitant A kategorijos ginklus, ginklų priedėlius, šaudmenis, jų dalis) siuntimo (t. y. perdavimo arba perkėlimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos kitos valstybės narės gavėjui) Europos Sąjungoje kontrolės mechanizmas. Pažymėtina, kad Strateginių prekių kontrolės įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 9 punkte nustatyta, kad individualioji įvežimo iš valstybės narės licencija reikalinga tik įvežant Bendrojo karinės įrangos sąrašo ML7 kategorijos karinę įrangą. Tad visų kitų karinei įrangai priskirtinų A kategorijos ginklų, ginklų priedėlių,

šaudmenų, jų dalių įvežimo iš Europos Sąjungos valstybių narių į Lietuvos Respubliką kontrolė vykdoma vadovaujantis keičiamo įstatymo nuostatomis, t. y. įvežimas galimas tik gavus policijos įstaigos sutikimą dėl ginklų vežimo keičiamo įstatymo 23 straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka.

4.6. Aiškiai nustatoma, kada ūkio subjektas turi pareigą kreiptis į ekspertų komisiją dėl kuriamo daikto, produkto ar jų dalių statuso.

Keičiamo įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje siūloma nustatyti, kad asmenys, kurie užsiima mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veikla pagal Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo 3 straipsnį ir šioje veikloje planuoja panaudoti pagrindines ginklo, ginklo priedėlio, šaudmenų dalis, privalo gauti licenciją vertis ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių gamyba. Tais atvejais, kai šią veiklą vykdantys asmenys nėra įsitikinę, ar jų kuriamas gynybai skirtas daiktas, produktas ar jų dalys būtų laikomi ginklu, ginklo priedėliu, šaudmenimis, jų dalimis (pvz., ne visa karinė įranga yra laikoma ginklais), nustatoma pareiga kreiptis į ekspertų komisiją, kuri, įvertinusi pateiktą informaciją, priimtų sprendimą dėl kuriamo daikto, produkto ar jų dalių priskyrimo ar nepriskyrimo ginklams, ginklų priedėliams, šaudmenims, jų dalims, atitinkamai kategorijai. Tokiu būdu būtų sudarytos prielaidos išvengti galimų situacijų, kuomet asmenys kuria gynybai skirtą daiktą, produktą ar jų dalis, kurie iš tikrųjų atitinka ginklo, ginklo priedėlio, šaudmens, jų pagrindinių dalių sąvoką, tačiau neturi licencijos vertis ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių gamyba.

4.7. Sistemiskai keičiamos Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo nuostatos.

Atsižvelgiant į siūlymą atsisakyti ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų nepagrindinių dalių apyvartos reguliavimo ir kontrolės, GSPI projektu siūloma tikslinti Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo 3 straipsnį nustatant, kad mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veikla gali vykti pagal atskirą kuriamų ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių reguliavimą su sąlyga, kad vykdant tokią veiklą nėra panaudojamos pagrindinės ginklų dalys. Kadangi pritarus Įstatymo projektui ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų nepagrindinių dalių apyvarta būtų nebekontroliuoja, netenka prasmės Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo 3 straipsnio sąlyga dėl tikrų ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų dalių panaudojimo, naudojant ginklų priedėlių, šaudmenų nepagrindines dalis. Sistemiskai keičiama ir Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo 5 straipsnio 4 dalies 1 punkto nuostata, t. y. nustatoma, kad Vidaus reikalų ministerija formuoja su ginklais, ginklų priedėliais ir šaudmenimis, jų pagrindinėmis dalimis susijusios veiklos licencijavimo ir kontrolės srities politiką ir atlieka su šiais produktais susijusios veiklos licencijavimo ir kontrolės srities teisinio reguliavimo peržiūrą.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus keičiamus įstatymus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai?

Priimti keičiami įstatymai kriminogeninei situacijai ir korupcijai įtakos neturės. Įstatymo projektui parengta antikorupcinio vertinimo pažyma.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai?

Priimti keičiami įstatymai turės teigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai. Ūkio subjektams (licencijų ir rašytinių sutikimų turėtojams, tarpininkams) bus sumažinta administracinė našta šiomis priemonėmis:

7.1. Atsisakant ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų nepagrindinių dalių apyvartos reguliavimo ir kontrolės.

7.2. Sudarant galimybes licencijuojamą veiklą tam tikrame etape vykdyti patalpose, kurioms taikomi kiti nei standartiniai Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyti reikalavimai.

7.3. Panaikinant pareigą teikti policijos įstaigoms būsimų darbuotojų sveikatos patikrinimo išvadas.

8. Ar įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams?

Įstatymų projektai strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Priėmus keičiamus įstatymus, kitų įstatymų priimti, keisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

10. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka?

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projektu siūloma nauja sąvoka ir tikslinamos kitos sąvokos yra įvertintos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus?

Įstatymų projektai neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti?

Iki 2025 m. gruodžio 31 d.:

1. Vyriausybė pakeis:

1.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. liepos 31 d. nutarimą Nr. 808 „Dėl Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo įgyvendinimo“ (nutarimo projektą parengs Vidaus reikalų ministerija).

1.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. liepos 3 d. nutarimą Nr. 558 „Dėl Lietuvos Respublikos gynybos ir saugumo pramonės įstatymo įgyvendinimo“ (nutarimo projektą parengs Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija).

2. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustatys ekspertų komisijos darbo organizavimo ir sprendimų priėmimo tvarką.

3. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministras ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras pakeis bendru įsakymu patvirtintą Kuriamų ginklų, ginklų priedėlių ir šaudmenų, jų dalių apskaitos, apsaugos ir kontrolės reikalavimų aprašą.

4. Lietuvos policijos generalinis komisaras pakeis:

- policijos generalinio komisaro 2011 m. kovo 3 d. įsakymą Nr. 5-V-180 „Dėl Ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių laikymo, saugojimo ir laikino saugojimo reikalavimų patvirtinimo“;

- policijos generalinio komisaro 2011 m. vasario 28 d. įsakymą Nr. 5-V-166 „Dėl Juridinių asmenų ginklų ir šaudmenų civilinės apyvartos tvarkos aprašo patvirtinimo“;

- policijos generalinio komisaro 2003 m. birželio 23 d. įsakymą Nr. V-362 „Dėl Fizinių asmenų ginklų ir šaudmenų civilinės apyvartos tvarkos aprašo patvirtinimo“.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)?

Valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų keičiamiems įstatymams įgyvendinti neprireiks. Einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais nenumatoma sutaupyti lėšų.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Rengiant įstatymų projektus specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas ir sritis.

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą: „ginklai“, „šaudmenys“, „ginklų priedėliai“, „ginklų pagrindinės dalys“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.
